

ВІДПОВІДІ

Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на зауваження і рекомендації з подальшого удосконалення освітньо-професійної програми
53292 Фінанси, рівень вищої освіти «Бакалавр», спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
викладені у проекті Експертного висновку галузевої експертної ради

Київський національний університет імені Тараса Шевченка хоче подякувати членам галузевої експертної ради за ґрунтовний аналіз, рекомендації та пропозиції щодо подальшого удосконалення освітньо-професійної програми «Фінанси». Ми вдячні експертам за ґрунтовні обговорення та висловлені рекомендації щодо покращення програми. Надані рекомендації сприятимуть їй подальшому покращенню та вдосконаленню. Водночас хочемо висловити певні коментарі щодо окремих позицій проекту звіту:

Критерій	Рекомендації GER з подальшого удосконалення ОП	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
Критерій 1. Проектування освітньої програми	1. Розширити коло стейкхолдерів, які залучені до процесу удосконалення ОП представниками банківської та страхової сфери, в тому числі розглянути можливість залучення в якості експертів провідних іноземних вчених за відповідною спеціальністю.	КНУТШ вдячний за надані рекомендації та візьме їх до уваги. Водночас вважаємо за необхідне звернути увагу на наступне: При проектуванні програми та її подальшому перегляді відбувалось спілкування та консультування з представниками різних сфер, в тому числі банківської та страхової, іноземними партнерами, яке не було формалізовано у вигляді отриманих рецензій. Цю роботу будемо продовжувати в ході моніторингу та оновлення програми.
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Проте GER погоджується з висновком ЕГ, щодо наявності окремих неточностей у матрицях відповідності компетентностей та результатів навчання ОК (за ОП для 2022 р.в.), зокрема ОК37 «Науковий образ світу» за своїм змістом не може формувати ЗК02, ПР14,16; ОК 41,42 (курсова робота та курсовий проект) – не формують СК02, ПР15, ОК 03 «Економічна теорія» - не формує СК03, ОК 11 «Вища математика для економістів» - ЗК07. Окрім того, GER звертає увагу, що вказані у матриці ОП ОК 13, 22, 23, 35, не забезпечують в повній мірі виконання ПРН 8, адже в жодному з вказаних ОК, ні в РП, ні в таблиці 1 ВСО не вказано використання спеціалізованих інформаційних систем, сучасних фінансових технологій та конкретних програмних продуктів, які використовуються під час викладання даних ОК. 1. Передбачити повноцінне забезпечення ПРН 8 шляхом використання спеціалізованого програмного забезпечення за методичними рекомендаціями до лабораторних, практичних занять з обов'язкових ОК.	КНУТШ вдячний за надані рекомендації та візьме їх до уваги. Із зауваженнями щодо наявності окремих неточностей у матрицях відповідності компетентностей та результатів навчання ОК погоджуємось частково, оскільки вважаємо, що ОК41,42 дозволяють сформувати СК02, ОК03 - СК03, ОК11 - ЗК07. Звертаємо увагу, що зазначені невідповідності не впливають на досягнення ПРН обов'язковими компонентами. Також хочемо наголосити, що перелік ЗК, ФК, ПРН та матриці відповідності були переглянуті при розробці опису ОП 2025 року і наведені вище зауваження перестали бути релевантними. Затверджена на рівні КНУТШ форма РПНД не передбачає зазначення у ній спеціалізованих інформаційних систем та програмних продуктів, які використовуються при викладанні дисципліни. ПРН8 формується такими ОК як ОК13, ОК22, ОК23, ОК25, ОК35. При їх викладанні використовується таке програмне забезпечення як Excel, Access, PowerBI, SAP S/4HANA (Модуль FI), EViews. При ознайомленні студентів з методикою викладання та навчання по дисциплінам до їх відома доводиться, яке програмне забезпечення буде використовуватись в ході навчального процесу.
Критерій 3. Доступ до	1. Уніфікувати підхід до представлення інформації щодо можливостей перезарахування результатів навчання, здобутих у	КНУТШ вдячний за надані рекомендації, але хоче зазначити наступне: Загальні підходи до щодо можливостей перезарахування результатів навчання,

Критерій	Рекомендації ГЕР з подальшого удосконалення ОП	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
освітньої програми та визнання результатів навчання	неформальній та/або інформальній освіті, шляхом запровадження єдиного стандартизованого формату її відображення у робочих програмах навчальних дисциплін (РПНД) як обов'язкових, так і вибіркових компонентів.	<p>здобутих у неформальній та/або інформальній освіті викладений у Положенні про валідацію і визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти КНУТШ (https://surl.lt/orzmqw), в якому визначені сфера застосування та обмеження, процедура подання заяви з визнання і прийняття рішення щодо можливості визнання, процедура оцінювання та визнання результатів неформального та/або інформального навчання, сертифікація результатів оцінювання і визнання результатів навчання, питання фінансування процедур валідації.</p> <p>Можливості перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті існують і у межах окремих ОК (перезарахування частини кредитів). Можливість та умови такого перезарахування визначаються викладачем, залежать від особливостей курсу, що ускладнюють уніфікацію.</p>
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	<p>ГЕР погоджується з висновком ЕГ, та звертає увагу на зафіксовані експертною групою окремі недоліки, зокрема наявність неклікабельних посилань у робочих програмах та використання застарілих джерел у списках літератури, що потребує усунення та системного контролю за актуальністю навчально-методичного забезпечення.</p> <p>1. Розглянути можливість запровадження викладання окремих освітніх компонентів англійською мовою.</p> <p>2. Забезпечити в РПНД оновлення рекомендованої літератури та посилань.</p>	<p>КНУТШ вдячний за надані рекомендації та візьме їх до уваги.</p> <p>Водночас хочемо звернути увагу на наступне:</p> <p>1. У переліку обов'язкових дисциплін ОП є ОК2 «Іноземна мова професійного спрямування», яка викладається англійською мовою (18 кредитів, 10% від обов'язкових ОК). Обсяг цієї дисципліни відповідає Концепції вивчення іноземних мов КНУТШ (https://surl.li/ffvgyp). Студентам ОПП Фінанси пропонуються вибіркові компоненти, які викладаються англійською мовою, а саме Public investments effectiveness performance evaluation / Оцінка ефективності публічних інвестицій (https://drive.google.com/file/d/182sq5xoG_kzqBVz5IImVY22WEy4MEshw/view), Cost management of entities / Управління витратами підприємств (у 2025-2026 н.р. студенти не обрали цю дисципліну, у 2026-2027 н.р. вона буде викладатись англійською мовою). У каталозі дисциплін вільного вибору на 2026-2027 н.р. студентам економічного факультету 2-го та 3-го курсів було запропоновано дисципліни, які будуть викладатись англійською або іншою іноземною мовою (https://econom.knu.ua/for_students/disciplines_of_free_choice/).</p> <p>2. Оновлення списку рекомендованих джерел та посилань в робочих програмах відбувається щорічно. Студентам рекомендуються нормативно-правові акти, першоджерела та фундаментальні праці, які є актуальними на теперішній момент часу та не мають відповідної заміни. У класичних підручниках викладена актуальна теоретична база дисципліни, категоріальний апарат, методи аналізу та обробки інформації. Студентам рекомендуються іноземні підручники, які є у відкритому доступі і доступні до використання. Їх перевидання майже не відрізняються за наповненням, але відсутні у відкритому доступі, а їх вартість є суттєвою. У списку рекомендованих джерел є посилання на нормативно-правові акти, які розміщені на офіційному сайті Верховної ради України в останній редакції, хоча були прийняті більше 5 років тому назад.</p>
Критерій 5. Контрольні заходи,	Водночас ГЕР звертає увагу на зауваження експертної групи щодо недостатньої деталізації критеріїв оцінювання за окремими видами завдань у межах модулів і занять. ГЕР погоджується з висновками	<p>КНУТШ вдячний за надані рекомендації та візьме їх до уваги.</p> <p>В РПНД зазначено методи та форми, які використовуються для семестрового</p>

Критерій	Рекомендації ГЕР з подальшого удосконалення ОП	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	<p>експертної групи та вважає, що вимоги критерію в потребують подальшого вдосконалення шляхом більш чіткої конкретизації критеріїв оцінювання для підвищення об'єктивності оцінювання результатів навчання.</p> <p>ГЕР, проаналізувавши відомості самооцінювання ЗВО та висновок експертної групи, встановила, що форми атестації здобувачів вищої освіти за освітньою програмою відповідають вимогам чинного стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Атестація здійснюється у формі комплексного кваліфікаційного іспиту. Водночас ГЕР підтримує рекомендацію ЕГ щодо подальшого оновлення літературних джерел у програмі комплексного кваліфікаційного іспиту.</p> <p>1. До початку 2026/2027 навчального року здійснити оновлення літературних джерел у Програмі комплексного кваліфікаційного іспиту відповідно до сучасних наукових досягнень і практик.</p>	<p>оцінювання, наведена максимальна та мінімальна кількість балів, яку студент може отримати за кожним з методів оцінювання та на іспиті, щоб його результати було зараховано, вказана структура білету. Крім того, критерії оцінювання та максимальна кількість балів доводиться студенту під час надання конкретного завдання (в Google Classroom, в паперовому чи електронному варіанті завдання тощо).</p> <p>Програма комплексного кваліфікаційного іспиту за ОП переглядається та затверджується кожного року. Список рекомендованих джерел у 2026-2027 н.р. буде переглянутий на предмет актуальності та буде оновлений.</p>
Критерій Людські ресурси	<p>6. ГЕР, проаналізувавши відомості самооцінювання ЗВО, інформацію з відкритих джерел та висновок експертної групи, встановила, що загалом викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, за рівнем кваліфікації та професійним досвідом спроможні забезпечити викладання відповідних освітніх компонентів. Водночас ГЕР погоджується з висновком ЕГ, щодо наявності не менше 5 публікацій у фахових виданнях та/або у виданнях, індексованих у базах Scopus чи Web of Science, за останні п'ять років відповідно до профілю освітніх компонентів, які вони забезпечують, у І. Назарова (ОК5, наявні 2 публікації), А. Погорілого (ОК9, наявні 2 публікації), О. Іванюти (ОК37, публікацій авторства викладача не виявлено), та зауважує, що ЗВО у відповіді на експертний висновок ЕГ завантаженої у систему ЗВО не надав додаткових обґрунтувань публікаційної активності даних НПП. Також ГЕР звертає увагу на зазначення публікацій понад 5 років в низки НПП у таблиці 2, що не відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text, та відповідно не може рахуватися забезпеченням пунктів Ліцензійних умов, зокрема у Кузьома О. ОК Міжнародна економіка, Лобова О. ОК Страхування, Носова Є. ОК Фінанси та фінансово-господарська діяльність підприємств, Наконечна Ю. ОК Бюджетування у публічному секторі, Кальний С. ОК Інвестування, Погорілий А. ОК Українська та зарубіжна культура, Мазуренко О. ОК Статистика для економістів.</p>	<p>КНУТШ вдячний за надані рекомендації та візьме їх до уваги. Водночас хочемо звернути увагу на таке:</p> <p>1. п.3 ч.2 ст.16 закону України «Про вищу освіту» передбачає не рейтингування викладачів і оприлюднення рейтингів а <i>«щорічне оцінювання науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб»</i>. Розмаїття спеціальностей (в університеті представлені всі галузі знань) за якими формуються освітні програми Університету і безумовні кардинальні відмінності професійних вимог до НПП у відповідних предметних областях (неможливо сформулювати уніфіковані показники для оцінки філологів і фізиків, філософів та інженерів, фінансистів та хіміків тощо) унеможливають складання загальноуніверситетських рейтингів викладачів. Тому оприлюднення результатів рейтингування за результатами щорічних оцінювань роботи НПП делеговане структурним підрозділам.</p> <p>Зокрема, на ЕФ здійснюється оцінювання на основі якого визначається топ найкращих викладачів за результатами року за наступними напрямками: робота зі студентами (найкращий куратор), публікаційна активність, досягнення у професійній діяльності, рівень популярності дисципліни, яку викладає НПП тощо. Зазначені рейтинги визначаються на основі подання кафедр, об'єктивних показників публікаційної активності, показників дотримання п. 38 Ліцензійних умов, результатів вибору ОК здобувачами освіти. Оприлюднення відбувається на засіданнях кафедри, вченій раді факультету, на сайті економічного факультету у розділі новин (https://surli.lj/nkktnf, https://surli.lj/qzspov, https://surli.lj/eyreac, https://surli.lj/yopqrn, https://surli.cc/dvvhxjr). На ЕФ постійно ведеться робота з удосконалення методики</p>

Критерій	Рекомендації ГЕР з подальшого удосконалення ОП	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
	<p>ГЕР, проаналізувавши відомості самооцінювання ЗВО, та висновок експертної групи, встановила, що заклад вищої освіти створює належні умови для професійного розвитку викладачів та сприяє підвищенню їх викладацької майстерності як через власні програми, так і у співпраці з іншими організаціями.</p> <p>ГЕР приймає до уваги позицію ЗВО щодо того, що "кардинальні відмінності професійних вимог до НПП у відповідних предметних областях (неможливо сформувати уніфіковані показники для оцінки філологів і фізиків, філософів та інженерів, фінансистів та хіміків тощо) унеможливають складання загальноуніверситетських рейтингів викладачів". Водночас у відповіді також зазначено, що "Тому оприлюднення результатів рейтингування за результатами щорічних оцінювань роботи НПП делеговане структурним підрозділом", але не конкретизовано, на якому рівні відбувається оцінювання (кафедра, факультет) і де відбувається оприлюднення результатів рейтингування. ГЕР звертає увагу, що пп.3, п.2, ст.16 Закону України "Про вищу освіту" передбачено "щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань...". ГЕР потребує додаткових пояснень щодо виконання цих вимоги для об'єктивного оцінювання дотримання вимог законодавства.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Запровадити цілісну формалізовану систему рейтингування науково-педагогічних працівників, відповідно до п.3 ч.2 ст.16 Закону України «Про вищу освіту» та регулярне оприлюднення результатів на офіційному вебсайті. 2. Вжити заходів щодо підвищення рівня наукової активності науково-педагогічних працівників з метою забезпечення їх відповідності ліцензійним вимогам та належного кадрового забезпечення освітніх компонентів. 3. Забезпечити узгодженість наукових публікацій викладачів із профілем освітніх компонентів, які вони реалізують. 	<p>оцінювання НПП, зокрема вироблення більш чітких критеріїв такого оцінювання, а також представлення їх у більш систематизованому вигляді на сайті факультету.</p> <p>2. КНУТШ постійно працює над підвищенням професійної майстерності та підвищенням рівня наукової активності НПП, в подальшому також буде дотримуватись такої стратегії. Викладачі, які забезпечують викладання фахових дисциплін ОП відповідають п.38 Ліцензійних вимог, в т.ч. мають 5 та більше публікацій у фахових виданнях та/або у виданнях, індексованих у базах Scopus чи Web of Science за останні 5 років. У стовпчику «Обґрунтування відповідності освітньому компоненту (кваліфікація, професійний досвід, наукові публікації)» Таблиці 2 ВСО були вказані публікації викладачів, які є найбільш дотичними до профілю ОК, в т.ч. ті, яким більше 5 років та які не втратили своєї актуальності. Нижче наводимо основні публікації за останні 5 років згаданих у проекті звіту ГЕР викладачів щодо яких у Таблиці 2 ВСО були вказані публікації старші за 5 років, які підтверджують відповідність п. 38 Ліцензійних умов та є дотичними до ОК:</p> <p>Носова Є.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рак Р. В., Делас В. А., Носова Є. А. та ін. Формування фінансової політики підприємства з урахуванням ESG-критеріїв. Актуальні питання економічних наук. 2025. № 10. DOI: 10.5281/zenodo.15227666, https://a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/406/413 2. Метопш О.-А. Ю., Носова Є. А. Чинники впливу на фінансовий розвиток НАК «Нафтогаз України» в умовах сьогодення // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". - 2024. - №3. https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-3-9773 3. Носова Є. А., Мартинюк Є. В. Оптимізація управління дебіторською заборгованістю вітчизняних підприємств в умовах війни // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". — 2023. №9(143). https://doi.org/10.25313/2520-2057-2023-9-8917 4. Носова Є., Мугуєв К., Русінов В. Інформаційна складова у механізмі фінансової безпеки підприємства // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. Серія. Економічні науки. – 2021. - №3. – С. 98-107. DOI: https://doi.org/10.31617/zt.knute.2021(116)09 , https://journals.knute.edu.ua/foreign-trade/article/view/248/178 5. Nosova E., Kovalchuk V. V. Management of financial potential of enterprises: methodological aspects // International scientific journal "Internauka". Series: "Economic Sciences". — 2021. — № 6. https://doi.org/10.25313/2520-2294-2021-6-7365 6. Anisimova L, Murovana T., Sviatiuk Yu., Iafinovych O. Information Security System in Provision of the Economic Security and Risk Management of the Enterprise / Proceedings of the Cybersecurity Providing in Information and Telecommunication Systems II. Volume-3188. 2021. Режим доступу: https://ceur-ws.org/Vol-3188/paper3.pdf

Критерій	Рекомендації ГЕР з подальшого удосконалення ОП	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
		<p>Мазуренко О.:</p> <p>1. Tetiana Batrachenkoa, Iryna Lehanb, Vitalii Kuchmenkos, Volodymyr Kovalchukc, Olha Mazurenko. Cybercrime in the context of the digital age: analysis of threats, legal challenges and strategies Malque Multidisciplinary Science Journal № 6:2024. - P. 1-9. Іноземне видання (Scopus) DOI: 10.31893/multiscience.2024ss0212 https://www.researchgate.net/publication/378244851_Cybercrime_in_the_digital_age_analysis_of_threats_legal_challenges_and_strategies/fulltext/65cf54f0476dd15fb33c6b58/Cybercrime-in-the-context-of-the-digital-age-analysis-of-threats-legal-challenges-and-strategies.pdf</p> <p>2. Мазуренко О., Гарбозюк К. Статистичне моделювання водозабезпеченості населення в країнах Європи Scientific Collection «InterConf+», 32(151). – С. 70-76 2023. DOI: https://doi.org/10.51582/interconf.19-20.04.2023.006 , https://archive.interconf.center/index.php/2709-4685/article/view/3042</p> <p>3. Мазуренко О. Оцінювання розвитку цифрової економіки в країнах Балтії та східної Європи за методологією DESI. Scientific Collection «InterConf», (52) С.74-80, 2022. DOI: 10.51582/interconf.21-22.04.2021.007 , https://www.researchgate.net/publication/351643834</p> <p>4. Ніколаєнко Д., Васильєва Н., Мазуренко О. Особливості впровадження сучасних інструментів бізнес-аналітики. Philosophy and Governance. Issue 3(7). 2025. DOI 10.70651/3041-248x/2025.3.02 https://www.researchgate.net/publication/390619580_OSOBLIVOSTI_VPROVADZENNA_SUCASNIH_INSTRUMENTIV_BIZNES-ANALITIKIFEATURES_OF_IMPLEMENTING_MODERN_BUSINESS_ANALYTICS_TOOLS</p> <p>5. Іоанно Владислав Валерійович, Корчак Андрій Володимирович, & Мазуренко Ольга Костянтинівна. (2025). Фінансова система в умовах кризи: адаптація через впровадження ІТ-технологій. Zenodo. https://doi.org/10.5281/zenodo.15396493</p> <p>Кузьома О.:</p> <p>1. Серєда В., Кузьома О. Інтернаціоналізація українського ІТ-сектора: ризики та можливості. Економіка і суспільство. 2024. № 67. https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-164 , https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4851</p> <p>2. Кузьома О., Нагачевська Т., Богачук О. Квантифікована та експертна оцінка фінансових санкцій проти рф. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка, 2023. №2 (223). С. 74-83. https://doi.org/10.17721/1728-2667.2023/223-2/10 , https://econom.bulletin.knu.ua/uk/article/view/1214</p>

Критерій	Рекомендації ГЕР з подальшого удосконалення ОП	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
		<p>3. Кузьома О.Ю., Митько В.А. Культурне бізнес-середовище Південної Кореї і Польщі: загрози та можливості для українських підприємств при виході на ці ринки. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління, 2023. № 10. https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-10-02-01, https://www.reicst.com.ua/pmt/article/view/2023-10-02-01</p> <ul style="list-style-type: none"> 4. Prygara O., Nagachevska T., Starostina A., Kuzioma O., Moskalyuk N. Strategy for promoting innovative products in international markets (2023). AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. Vol. 13, Issue 01. P. 222-228. DOI (& full text) .pdf: www.doi.org/10.33543/1301, https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/1301/PDF/1301.pdf (Web of Science) <p>5. Starostina A., Zhurylo V., Sereda V., Kuzioma O., Rudenko N., Yarosh-Dmytrenko L. (2022). Transformation of consumer motivations in the Ukrainian market of high-technology products. AD Alta: Journal of Interdisciplinary Research. 12/02/XXVIII. Vol. 12, Issue 02, Special Issue XXVIII. P. 168-172. URL: https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/120228/PDF/120228.pdf (Web of Science)</p> <p>Кальний С.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кальний С.В. Особливості діяльності малих та середніх підприємств у контексті інноваційного розвитку регіонів. Ефективна економіка. 2021. № 12. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2021/79.pdf 2. Кальний С. В. Планування діяльності фермерських господарств у контексті розвитку сільських територій / Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2022. Вип. 45. С. 26-34. http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/45_2022ua/7.pdf DOI: https://doi.org/10.32782/2413-9971/2022-45-5 3. Кальний С.В., Степанова А.А. Трансформація системи інститутів спільного інвестування в умовах глобальних викликів / Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2023. Вип. 48. С. 30-36. DOI: https://doi.org/10.32782/2413-9971/2023-48-5 4. Степанова А.А., Кальний С.В. Інструментарій стратегічного аналізу в оцінюванні інвестиційної привабливості підприємства. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. 2023. № 2 (223). С. 143-149 DOI: https://doi.org/10.17721/1728-2667.2023/223-2/17 5. Кальний С.В., Овчаренко Т.С. Розвиток розподіленої генерації як ключовий фактор стійкості енергосистеми України. Ефективна економіка. 2025. № 5. URL: https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/6505. DOI: https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.5.52%20 6. Овчаренко Т.С., Кальний С.В., Семенко М.С. Особливості та специфіка

Критерій	Рекомендації ГЕР з подальшого удосконалення ОП	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
		<p>управління персоналом у банківській установі в умовах цифрової трансформації. Успіхи і досягнення у науці (Серія «Право», Серія «Освіта», Серія «Управління та адміністрування», Серія «Соціальні та поведінкові науки»). Видавнича група «Наукові перспективи». № 6(16) 2025. С. 514 – 527. URL: https://irlykhuml.univer.km.ua/server/api/core/bitstreams/e840a173-e9eb-44ca-9421-f595daf3d39f/content</p> <p>Наконечна Ю.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nadia Barida, Nakonechna Yuliia, Liudmyla Demydenko, Diana Tretiak, Natalia Miedviedkova. Ensuring transparency and publicity of local budgets in Ukraine in the face of new challenges Amazonia Investiga, 2024. № 13(73), 56-73. https://doi.org/10.34069/AI/2024.73.01.5 (Web of Science) 2. Наконечна Ю.Л., Демиденко Л.М. Джерела формування коштів місцевих бюджетів в Україні в умовах воєнного стану. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". 2 том. 2025. № 3. С. 121–128. https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-3-10810 3. Рожко О.Д., Демиденко Л.М., Наконечна Ю.Л. Формування бюджетів розвитку місцевих бюджетів в період воєнного стану та повоєнного відновлення Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2025. 336(6), С. 619-626. https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-336-93 4. Наконечна Ю.Л., Демиденко Л.М., Баріда Н.П. Гармонізація монетарної і фіскальної політики в умовах війни та кризової трансформації економіки Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". – 2024. – №4. https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-4-9870 5. Демиденко, Л., & Наконечна, Ю. (2023). Фінансова стійкість аграрного сектору економіки України в умовах воєнного стану. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка, 1(1 (222), 48-55. https://doi.org/10.17721/1728-2667.2023/222-1/6 <p>Лобова О.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Лобова О, Моташко Т., Прокоф'єва О. Дотримання вимог "ризиковими" страховиками до забезпечення платоспроможності та інвестиційної діяльності в Україні. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. 2025. №1 (226). С. 81-89. URL: https://econom.bulletin.knu.ua/uk/article/view/2964/3280 2. Лобова О.М., Тарасюк С.С. Тенденції розвитку ринку автотранспортного страхування в Україні. Ефективна економіка, 2026. № 2. DOI: https://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.2.140 3. Prykaziuk, N., Lobova, O., Motashko, T., Prokofieva, O., & Diachuk, H. (). Optimization of the Mechanism of Natural and Climate Risk Insurance at the Macro- and Meso-levels of the National Economy. <i>Studies of Applied Economics</i>. 2021. 39(3). https://doi.org/10.25115/eea.v39i3.4655

Критерій	Рекомендації ГЕР з подальшого удосконалення ОП	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
		<p>4. Prykaziuk, N., Lobova, O., Motashko, T., O., Yukhumenko, V. Prospects of the post-war recovery of the financial sector of Ukraine. <i>Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice</i>, 2023, 4(51), pp. 53–65 DOI: 10.55643/fcaptr.4.51.2023.4051 , https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/4051 (Scopus)</p> <p>5. Лобова О.М. Вплив COVID-19 на фінансову систему держави: ризики та шляхи протидії. <i>Ефективна економіка</i>, No 2, 2023. URL: https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/1157/1166</p> <p>Щодо Назарова І. погоджуємось, у нього є 3 статті у фахових виданнях за останні 5 років (1. Назаров І.В., Філіпенко Н.Г. Дослідження І.В. Вернадським докласичної економічної думки. <i>Міжнародний науко-вий журнал «Інтернаука»</i>. Серія: «Економічні науки». 2024. № 4. 1 т. С. 88-98. DOI: https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-4-9839; 2. Назаров І.В. Методологічні засади дослідження економічних функцій держави: логіко-історичний підхід. <i>Економічний розвиток України: концептуальні засади та інституцій-ний вимір: монографія / за ред. чл.-кор. НАН України, д.е.н., проф. В.Д. Базилевича, д.е.н., проф. Н.І. Гражевської, д.е.н. В.В. Вірченка</i>. Київ: Видавництво Ліра-К, 2022. С. 84–102. 3) 3. Назаров І. Місце економічної системи в суспільстві: соціо-тальний підхід К. Поланьї як альтернатива ринковому фундаменталізму. <i>Вісник КНУ імені Тараса Шевченка. Серія Економіка</i>. 2021. № 4(217). С. 62–67), але він має багаторічний досвід викладання дисципліни «Історія економічної думки» (викладає у КНУТШ з 1987 року), є визнаним фахівцем в цій сфері, має публікації з історії економіки та економічної думки, є співавтором класичного підручника по цій дисципліні (Історія економіки та економічної думки: Навчально-методичний комплекс для студентів економічних спеціальностей освітнього рівня «Бакалавр» / Упорядники В.Д. Базилевич, Н.І.Гражевська, Т.В. Гайдай, А.О. Маслов, І.В. Назаров, О.П. Нестеренко. Київ: ТОВ «НВП “Інтерсервіс”», 2018. 167 с.) та навчально-методичних праць (1. Економічна історія: Навчально-методичний комплекс для студентів ОС «Бакалавр» / Упорядник Назаров І.В. Київ: ТОВ «ТРОПЕА», 2023. 30 с.; 2. Економічна історія та історія економічної думки України: Навчально-методичний комплекс для студентів ОР «Бака-лавр» / Упорядники: А.О. Маслов, І.В. Назаров, Г.М. Лозова. Київ: ТОВ «ТРОПЕА», 2024. 86 с.), виступає експертом з економічної історії у науково-популярному проєкті Українського Радіо «Епоха змін. Історія економічних криз усіх часів і народів» («Боротьба за ринки та ціна війни за мита: економічне підґрунтя міжнародних конфліктів 17-20 століття», 29.06.2025 р., URL: https://ukr.radio/schedule/play-archive.html?periodItemID=4452077), працює в КНУТШ на 0,5 ставки.</p> <p>Щодо А.Погорілого то, на жаль, до відомостей само оцінювання не були включені дві його профільні публікації:</p> <p>- Heorhii Vdovychenko, Andrii Pohorilyi <i>Cosmological Studies in Ukraine: Second Half of the 20th – Early 21st Century</i>. <i>Artikle Web of Science. «Philosophy and Cosmology» Journal</i>, Vol. 34, 2025. https://doi.org/10.29202/phil-cosm/34/9</p>

Критерій	Рекомендації ГЕР з подальшого удосконалення ОП	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
		<p>- Heorhii Vdovychenko, Andrii Pohorilyi <i>Cosmological Studies in Ukraine: Second Half of the 20th – Early 21st Century. Part 2. Artikle Web of Science. «Philosophy and Cosmology» Journal, Vol. 35, 2025. https://doi.org/10.29202/phil-cosm/35/11</i></p> <p>3. Відповідно до п. 37 Ліцензійних умов відповідність освітньої та/або професійної кваліфікації НПП ОК визначається на підставі документів встановленого зразка про вищу освіту, присудження наукового ступеня, наявність досвіду професійної діяльності за відповідним фахом, щонайменше 5 публікаціями у наукових виданнях протягом останніх 5 років. НПП відповідають зазначеним вище вимогам як мінімум за одним критерієм (за освітою, досвідом практичної діяльності, кількістю наукових публікацій, є співавторами підручників та навчальних посібників, які є дотичними до профілю ОК). Хочемо звернути увагу, що НПП мають опубліковані більше 5 років назад статті за тематикою ОК, які не втратили своєї актуальності та продовжують цитуватись. Підбір НПП, які залучаються до викладання того чи іншого ОК здійснюється з урахуванням сфери наукових інтересів. Звертаємо увагу, що теми наукових публікацій НПП не можуть повністю співпадати з назвами освітніх компонентів та їх тематичними планами.</p> <p>Просимо членів ГЕР врахувати надану інформацію і підняти оцінку за Критерієм 6 до рівня В.</p>
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	<p>Водночас ГЕР звертає увагу на відсутність єдиної регламентованої процедури розміщення та оновлення навчально-методичних матеріалів у системі дистанційного навчання, що призводить до фрагментарності організації освітнього контенту. З огляду на зазначене ГЕР погоджується з висновками експертної групи.</p> <p>Наявні механізми зворотного зв'язку, зокрема опитування в межах проєкту UNIDOS, свідчать про прагнення враховувати потреби здобувачів. Водночас ГЕР звертає увагу на недостатній рівень публічності та актуальності результатів таких опитувань, а також відсутність відкритої інформації щодо врахування їх результатів у вдосконаленні освітньої програми, що ускладнює оцінку прозорості та ефективності відповідних процедур.</p> <p>Водночас ГЕР звертає увагу на децентралізований характер організації цифрового навчально-методичного забезпечення, що може ускладнювати доступ до матеріалів і потребує уніфікації підходів.</p> <p>1. Забезпечити належне функціонування цифрових інструментів для</p>	<p>КНУТШ вдячний за надані рекомендації та візьме їх до уваги, але водночас хочемо зазначити наступне:</p> <p>1. На офіційному веб-сайті університету технічних недоліків з посиланнями для повідомлення про корупційні та інші порушення немає, вони всі активні. Відмічений ЕГ недолік був пов'язаний із помилковою переадресацією на ці інструменти із сайту факультету.</p> <p>2. . В частині, яка стосується автоматизації освітнього діловодства, в КНУТШ створена і успішно функціонує система Triton, яка реалізує значну частину управлінських функцій і розроблена у повній відповідності до розмаїття існуючих в КНУТШ підходів до викладання і колаборації зусиль різних структурних підрозділів в організації освітнього процесу. Система Triton виконує наступний функціонал: 1) формування навчальних планів, робочих навчальних планів, заявок на викладання, навантаження кафедр і викладачів; 2) організація заліково-екзаменаційних сесій і фіксація навчальних здобутків студентів; 3) супровід академічної мобільності; 4) знайомство здобувачів освіти із своїми оцінками за заліки та іспити, а також вибір ними освітніх компонентів (з усього університету); 5) виготовлення документів про освіту (диплом і DS) і їх дублікатів, різноманітних довідок (академічна довідка і витяг із заліково-екзаменаційних відомостей, довідка про навчання) тощо. КНУТШ продовжує розвивати модулі цієї системи – в плані модуль із управління аудиторним</p>

Критерій	Рекомендації ГЕР з подальшого удосконалення ОП	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
	<p>повідомлення про корупційні та інші порушення, зокрема усунути технічні недоліки на офіційному вебсайті.</p> <p>2. Розробити та запровадити єдиний порядок організації цифрового освітнього простору, уніфікувавши платформи для розміщення навчально-методичних матеріалів, з метою систематизації доступу здобувачів до контенту та спрощення моніторингу його оновлення.</p> <p>3. Забезпечити регулярне оприлюднення результатів опитувань стейкхолдерів у відповідній вкладці на вебсторінці програми разом із переліком конкретних управлінських рішень, прийнятих для покращення якості ОП на основі отриманого зворотного зв'язку.</p>	<p>фондом і розклад.</p> <p>Впровадження єдиної системи підтримки навчання (LMS) в цілому в Університеті ускладнюється наявністю тісної міжфакультетської кооперації у викладанні за освітніми програмами – на жаль, ні Moodle, ні ILIAS не можуть бути відкриті для КНУТШ в цілому, а відокремлене призведе суттєвого ускладнення роботи викладачів (значна частина яких бере участь в реалізації освітніх програм у 3-4 факультетах/інститутах). Враховуючи також постійне нарощування співпраці у формуванні спільних освітніх ресурсів із ЗВО-партнерами з країн ЄС та Великої Британії (які використовують різні модифікації Moodle, ILIAS та OpenEdX) університет поставив перед собою завдання розроблення «парасолькової» системи взаємодії з різними LMS яка б базувалася на одній вище названих систем і на системі авторизації edugain.</p> <p>З метою запровадження єдиного порядку організації цифрового освітнього простору в КНУТШ були прийняті Програма заходів зі створення спільних освітніх ресурсів КНУТШ (https://senate.knu.ua/?p=3527) та Концепція спільних освітніх ресурсів КНУТШ (https://senate.knu.ua/?p=3524).</p> <p>3. Згідно положення (https://surl.li/jgnyjd), в КНУТШ здійснюються опитування здобувачів освіти: 1) на рівні Університету для першокурсників (UNIDOS 1); 2) на рівні Університету для здобувачів освіти 2-4 курсів і магістрів другого року навчання (UNIDOS 2-4); 3) на рівні освітніх програм структурних підрозділів – опитування за освітньою програмою - проводиться щорічно для магістрів 2 року навчання та бакалаврів 4 курсу; 4) на рівні освітніх компонентів - опитування щодо якості викладання за навчальною дисципліною - проводиться у кінці кожного семестру. Університет забезпечує валідність опитувань завдяки тому, що анкети розроблені фахівцями – соціологами та представниками відділу забезпечення якості освіти, а інтерпретація результатів покладена на найбільш зацікавлених інституційних учасників, до складу яких входять гаранті ОП. Опитування на рівні ОП в КНУТШ має чітко визначену процедуру, цільову аудиторію та специфічні особливості, спрямовані на покращення якості навчання. Опитування проводиться щорічно серед здобувачів випускних курсів, тобто бакалаври 4 курсу навчання. Воно є суцільним та анонімним дослідження, яке проводиться дистанційно через електронну пошту. Студенти оцінюють доступність інформації про ОП, її зміст та структуру, якість викладання, стан матеріально-технічних ресурсів, рівень академічної доброчесності, а також можливості для академічної мобільності та працевлаштування. Отримані дані стають підставою для реальних змін, зокрема: коригування наповненості дисциплін, змісту та структури програми; змін у методах викладання, організації практик та контрольних заходів; підвищення поінформованості здобувачів та розширення можливостей для їхньої участі у вдосконаленні програми. Таким чином, опитування здобувачів зазначеної ОП буде проведено в 8 семестрі (весна-літо 2026 року), після чого його результати будуть оприлюднені на сайті факультету. Неформальні</p>

Критерій	Рекомендації ГЕР з подальшого удосконалення ОП	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
		результати спілкування завідувача кафедри, гаранта програми та НПП із стейкхолдерами обговорюються на засіданнях кафедри фінансів та фіксуються в протоколах, були враховані при розробці нової редакції ОП 2024 року (https://lnk.ua/RVd0dD6V3) та нового опису ОП 2025 року (https://lnk.ua/y4X3yDWNX).
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	<p>Водночас ГЕР, зазначає, що попри формальну відкритість процедур та оприлюднення проєктів змін, потребує подальшого посилення прозорість відображення результатів моніторингу освітньої програми, зокрема щодо узагальнення та публікації результатів опитувань і прийнятих управлінських рішень на їх основі.</p> <p>Водночас ГЕР критично оцінює використання неформалізованих каналів комунікації (зокрема телеграм-каналів) як інструментів збору та представлення зворотного зв'язку, що не забезпечує належного рівня інституційної фіксації та прозорості відповідних процедур. Крім того, встановлено, що попри наявність у Положенні про опитування вимоги щодо оприлюднення узагальнених результатів, фактично актуальні результати опитувань здобувачів у відкритому доступі не оприлюднюються, а наявні матеріали є застарілими.</p> <p>Водночас ГЕР, зазначає, що попри наявність різних форм взаємодії з роботодавцями, рівень системності документального підтвердження їх впливу на зміни освітньої програми потребує посилення. Зокрема, на сайті університету та факультету обмежено представлено узагальнену інформацію щодо результатів обговорень із роботодавцями, прийнятих за їх участі рішень та їх імплементації в освітню програму, що ускладнює відстеження повного циклу врахування пропозицій стейкхолдерів. Окрім того, ГЕР зазначає, що ні у відомостях самооцінювання, ні у висновку експертної групи, ні на офіційному сайті факультету не наведено фактів оприлюднення результатів опитувань роботодавців, що передбачено чинним Положенням про опитування щодо якості освіти https://surl.li/rsefwi.</p> <p>Водночас ГЕР не погоджується з висновками ЕГ, щодо підтвердження ефективності системи внутрішнього забезпечення якості результатами опитувань, що проводяться ЮНІДОС https://surl.li/wcvtkv. зокрема, ГЕР звертає увагу, що дані результати опитувань визначені в розрізі факультетів, що не дає змоги оцінити якість даної освітньої програми, окрім того звертає увагу на те що на сторінці ОП <a 196="" 496="" 924"="" 968="" href="https://econom.knu.ua/educational-</p> </td> <td data-bbox="> <p>КНУТШ вдячний за надані рекомендації та візьме їх до уваги. Але хочемо звернути увагу на таке:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Результати опитувань здобувачів оприлюднюються в узагальненому (деперсоналізованому) вигляді. На рівні університету результати опитувань регулярно розглядаються на рівні Вченої ради, яка приймає за їх результатами відповідні рішення (див., наприклад https://senate.knu.ua/?p=3026), а також є предметом обговорень на щорічних кадрових комісіях (зустрічах, які проводяться ректором із керівництвом факультетів, завідувачами кафедр і гарантами освітніх програм). 2. Співпраця з роботодавцями відбувається на постійній основі. Їх запрошують до проведення вебінарів, круглих столів, залучають до участі у конференціях. Завідувач кафедри, гарант програми, НПП постійно спілкуються з ними на неформальній основі, що дозволяє почути думки та рекомендації, які в подальшому враховуються при вдосконаленні ОП, в тому числі шляхом зміни дисциплін вибіркового блоку, внесення змін до РП навчальних дисциплін, оновлення матеріалів лекцій, завдань теоретичного та практичного характеру. Такий спосіб комунікації, на відміну від анкетування, не обмежує роботодавців у висловленні своїх думок, оскільки вони можуть висловити свою думку з будь-якого аспекту навчального процесу, а не тільки відповідати на питання, які наведені у анкеті. 3. Результати опитування здобувачів ОП Фінанси буде проведено лабораторією соціологічних досліджень в 8 семестрі (весна-літо 2026 року), після чого його результати будуть оприлюднені на сайті факультету. Результати неформального спілкування з роботодавцями та здобувачами освіти обговорюються і оприлюднюються на засіданнях кафедри фінансів та фіксуються в протоколах, були враховані при розробці нової редакції ОП 2024 року (https://lnk.ua/RVd0dD6V3) та нового опису ОП 2025 року (https://lnk.ua/y4X3yDWNX). </p>	

Критерій	Рекомендації ГЕР з подальшого удосконалення ОП	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
	<p>programs/undergraduate_courses/financeb/ у вкладці опитування стейкхолдерів результати опитування відсутні, що не дає можливості забезпечувати вчасне реагування на результати опитувань щодо якості освітньої програми та/або освітньої діяльності.</p> <p>ГЕР оцінивши ВСО, висновок ЕГ та офіційну інформацію на сайті ЗВО мала можливість переконатися, що в закладі вищої освіти на інституційному рівні сформовано нормативне та організаційне підґрунтя для розвитку культури якості освіти. Водночас ГЕР, зазначає, що задекларована культура якості освіти потребує подальшого посилення на рівні її практичної реалізації та вимірюваності результатів. Зокрема, наявні механізми формування культури якості не завжди супроводжуються достатнім рівнем прозорості, системного оприлюднення результатів моніторингу та опитувань та чіткої фіксації впливу отриманих даних на вдосконалення освітньої програми. Виявлені недоліки, пов'язані з відсутністю актуальних результатів опитувань, їх обмеженою публічністю</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рівень прозорості, актуальності оприлюднення результатів опитувань здобувачів вищої освіти та нормативного врегулювання цих процесів потребує суттєвого вдосконалення 2. Вдосконалення у частині підвищення рівня формалізації, систематизації та прозорості врахування пропозицій роботодавців при перегляді освітньої програми. 3. Забезпечити системне та регулярне оприлюднення результатів опитувань здобувачів, науково-педагогічних працівників і роботодавців на офіційних вебресурсах університету та/або факультету із їх деталізацією в розрізі конкретної освітньої програми, що дозволить забезпечити вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми 	
Критерій 9. Прозорість та публічність	<p>Водночас ГЕР погоджується з ЕГ щодо відсутності єдиного структурованого розділу нормативного забезпечення безпосередньо на сторінці ОП призводить до розпорошеності інформації по різних вкладках загального порталу.</p> <p>ГЕР погоджується з висновками ЕГ, що заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації. ГЕР підтверджує наявність сторінок, які не містять інформації. ГЕР</p>	<p>КНУТШ вдячний за надані рекомендації та візьме їх до уваги, але водночас хочемо звернути увагу на наступне:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Результати опитування здобувачів ОП Фінанси буде проведено лабораторією соціологічних досліджень в 8 семестрі (весна-літо 2026 року), після чого його результати будуть оприлюднені на сайті факультету. Результати неформального спілкування з роботодавцями та здобувачами освіти обговорюються і оприлюднюються на засіданнях кафедри фінансів та фіксуються в протоколах, були враховані при розробці нової редакції ОП 2024 року (https://lnk.ua/RVd0dD6V3) та

Критерій	Рекомендації ГЕР з подальшого удосконалення ОП	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
	<p>звертає увагу на те, що сторінка з результатами анкетувань стейкхолдерів не містить публічних звітів. Окрім того ГЕР звертає увагу на відсутність розміщених у вільному доступі навчальних планів.</p> <p>1. До кінця поточного календарного року запровадити практику регулярного розміщення підсумків анкетувань здобувачів та роботодавців (із зазначенням прийнятих управлінських рішень) у відкритому доступі у відповідному розділі сайту.</p> <p>2. Забезпечити розміщення у відкритому доступі навчальних планів за ОП.</p>	<p>нового опису ОП 2025 року (https://lnk.ua/y4X3yDWNX).</p> <p>2. Навчальні плани за ОПІ Фінанси розміщені на сайті (https://surl.li/rfsvpg)</p>